

VARSTVO OKOLJA IN PROSTORSKI RAZVOJ SLOVENIJE

Za potrebe priprave Strategije prostorskega razvoja Slovenije je bil leta 2001 in 2002 izdelan raziskovalni projekt Varstvo okolja in prostorski razvoj Slovenije. Pri izdelavi interdisciplinarnega raziskovalnega dela so razen spodaj podpisanega sodelovali dr. Metka Špes, mag. Valentina Brečko Grubar, mag. Jelka Hudoklin in Liljana Jankovič.

Raziskovalni projekt je bil razpisan zaradi izdelave predloga za vključevanje okoljevarstvenih načel v sisteme poselitve, infrastrukture in krajine oziroma pokrajinske rabe. Na podlagi analize stanja, trendov in posledic onesnaženosti sestavin okolja je bila izvedena razvrstitev problemov okolja kot osnova za prostorske usmeritve in ukrepe. Izvedeno je bilo vrednotenje alternativnih možnosti obravnave varstva okolja v prostorskem razvoju Slovenije. Opredeljene so bile ključne prostorske strukture (viri obremenjevanja okolja), ki vplivajo na onesnaženost okolja oziroma sestavin okolja.

Trajnostno sonaravna usmeritev prostorskega razvoja s poudarkom na policentrični zasnovi prostorskih sistemov je ocenjena z vidika varstva okolja in razvojnega vidika kot optimalna usmeritev prostorskega razvoja. Predlagane so bile usmeritve in ukrepi za prostorske sisteme in strukture, ki ključno vplivajo na zmanjšanje obsega in stopnje onesnaženosti okolja oziroma njegovih sestavin. Predlagani so kazalci za spremljanje stanja okolja in sestavin okolja z vidika sprememb prostorskih struktur.

Zaradi regionalno prekomernega onesnaževanja okolja v določenih območjih so predlagani kurativni in preventivni ukrepi prostorskih politik na državni ravni. Širša območja prekomerne onesnaženosti različnih sestavin okolja so predlagana kot posebna planska kategorija državnega prostorskega plana. V območjih in naseljih prekomerne onesnaženosti je poleg sanacije potrebna omejitev okolja prilagojeno razmeščanje prostorskih struktur. Območja in naselja prekomerne onesnaženosti posameznih sestavin okolja so predlagana kot sestavina regionalnih prostorskih planov. Izdelani so bili predlogi vključevanja vsebin varstva okolja v sisteme poselitve, infrastrukture in pokrajinske rabe.

Razširjena vsebina in raziskovalni izsledki raziskovalnega projekta so bili objavljeni v Razpravah Filozofske fakultete (2002).

Dušan Plut